

 SAGA
EGMONT

David Morrell

VIIDES TEHTÄVÄ

David Morrell

Viides tehtävä

Suomentanut Heikki Kaskimies

SAGA Egmont

Viides tehtävä

Translated by Heikki Kaskimies

Original title: *The Fifth Profession*

Original language: English

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1991, 2021 David Morrell and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726636635

1st ebook edition

Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

- *En ymmärrä sinua, sanoi Alice. -
Se on hirvittävän hämmentävää.*
- *Takaperin eläminen vaikuttaa
siten, Kuningatar sanoi lempeästi. -
Aluksi se aina hiukan huimaa.*
- *Takaperin eläminen! toisti Alice
hyvin tyrmistyneenä. - En ole ikinä
kuullut sellaisesta!*
- *Sillä on yksi suuri etu: muisti
toimii molempiin suuntiin.*
- *Olen varma, että minun muistini
toimii vain yhteen suuntaan, Alice
huomautti. - En voi muistaa asioita
ennen kuin ne tapahtuvat.*
- *Se on köyhänlainen muisti, joka
toimii vain taaksepäin, Kuningatar
huomautti.*

Lewis Carroll
Through the Looking-Glass
*Henkivartijan elämäntapa on
kuoleman päättäväinen
hyväksyminen.*

Miyamoto Musashi
17. vuosisadan samurai

Esipuhe

Viides ammatti

Ei ainoakaan yksityinen historiallinen tapahtuma osoita Savagen ammatin alkuperää. Työllä, jolle hän omistautui, on varhaisimmat edeltäjänsä myyttien hämärissä. Alussa oli metsästäjiä, sitten maanviljelijöitä, sitten prostituoituja ja poliitikkoja kun vaihtokaupalla jotain jo ansaitsi. Ne olivat neljä ensimmäistä inhimillistä pyrkimystä, joiden järjestyksestä voidaan keskustella.

Mutta heti kun jotain voidaan ansaita, sitä on myös suojeltava. Siitä Savagen tehtävä, *viides* ammatti. Vaikka hänen ammattinsa alkua ei ole kirjattu, kaksi tapausta kuvaa sen urheita perinteitä.

Comitatus

Kun anglosaksit tunkeutuivat Britanniaan neljä sataa vuotta Kristuksen syntymän jälkeen, he toivat mukanaan germaanisen käsityksen ehdottomasta uskollisuudesta heimopäällikölle. Äärimmäisyyksissään se vaati, että päällikön seuralaisen eli *comitatuksen* oli puolustettava häntä kunniallaan kuolemaan saakka. Vaikuttavin esimerkki soturien osoittamasta täydellisestä sitoutumisesta herraansa sattui Blackwater-joen rannalla lähellä Maldonin kaupunkia Essexissä vuonna 991.

Skandinaaviset merirosvot olivat ryöstelleet satamia pitkin Britannian itärannikkoa ja leiriytyneet saarelle, jonka laskuveden aikana yhdisti rannikkoon kapea pengertie. Paikallinen brittipäällikkö Birhtnoth johti uskolliset comitatuksensa pengertielle ja määräsi, että viikingit eivät saaneet ylittää sitä. Vihollinen uhmasi häntä.

Miekat säihkyivät. Veri kasteli pengertien. Taistelun kiihtyessä yksi Birhtnothin aloittelevista sotilaista kääntyi raukkamaisesti ja pakeni. Toiset olettivat, että vetäytyvä hahmo oli itse Birhtnoth ja pakenivat myös. Vain Birhtnoth ja hänen henkivartijansa jäivät.

Keihäs työntyi häneen. Hän kiskaisi sen pois ja surmasi hyökkääjän. Viikinkikirves leikkasi hänen miekkakätensä irti. Avuttomana hänet hakattiin kappaleiksi. Mutta vaikka Birhtnoth ei enää hallinnut hänen comitatuksensa kestivät. Suojellakseen hänen ruumistaan, kostaakseen hänen kuolemansa he hyökkäsivät entistä urheammin.

Heidän kuolemansa oli julma, mutta riemukas, koska comitatus piti kiinni uskollisuuden valastaan.

Heidän sankarillista tappiotaan kuvaileva alkuperäinen anglosaksinen asiakirja päättyy seuraavasti:

Godric antoi usein keihäänsä lentää singoten teuraspeitsensä kohti viikinkejä. Urheasti eteni hän veljiensä kanssa, hakkasi ja maahan iski kunnes kuoli kamppailussa. Hän ei ollut se Godric, joka taistelusta juoksi.

Nämä kaksi Godricia edustavat suurinta ristiriitaa Savagen ammatissa. Suojeleminen oli comitatuksen toimeksiantosopimus. Mutta mihin saakka jos asia näytti toivottomalta, jos päällikkö oli kuollut? Oliko henkivartijan suojeltava itseään? Aina kun Savage kamppaili tämän moraalisen kysymyksen parissa, hän muisti Akiran ja tapauksen aivan erilaisesta kulttuurista, joka kuvasi viidennen ja jaloimman ammatin ankarimpia perinteitä.

Neljäkymmentä-seitsemän roninia

Japanissa comitatusta vastasi samurai. Nämä suojelevat soturit nousevat esiin 1100 vuotta jälkeen Kristukseen, kun *daimioina* tunnetut maakuntapäälliköt tarvitsivat ehdottoman uskollisia henkivartijoita alueitaan valvomaan. Vuosisatojen ajan jokainen daimio joutui alistumaan keskushallinnon sotilasjohtajan, *shogunin* valtaan. Siitä huolimatta jokainen daimion samurai tunsivat olevansa sidoksissa paikalliseen herraansa. Vuonna 1701 sattui tästä monimutkaisesta uskollisuuksien taustasta johtuen tapahtuma, joka on erään Japanin kuuluisimman legendan aihe.

Kolme daimiota oli kutsuttu shogunin hoviin Edoon (nykyisin nimeltään Tokio) vannomaan alamaisuuttaan. Mutta nämä daimiot tunsivat kehnosti hovitapoja. Kaksi heistä pyysi apua hovitapojen asiantuntijalta. He lahjoivat hänet lahjoilla ja saivat palkkioksi neuvoja.

Mutta kolmas daimio, lordi Asano oli liian viaton lahjoakseen etikettineuvojan lordi Kiran. Kira koki itsensä loukatuksi ja pilkkasi Asanoa shogunin läsnäollessa. Nöyryytetyllä Asanolla ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin puolustaa kunniaansa. Hän veti miekkansa esiin ja haavoitti Kiraa.

Miekan paljastaminen shogunin läsnäollessa oli vakava rikos. Shogun määräsi Asanon sovittamaan avaamalla vatsansa. Daimio totteli. Mutta hänen kuolemansa ei ratkaissut kiistaa. Nyt satoi Asanon samuraita ankara *girin* sääntö, joka vapaasti käännettynä tarkoittaa "velvollisuuden taakkaa", kostaa herransa kuolema

tuhoamalla mies, joka oli aloittanut loukkausten ketjun, lordi Kira.

Girin sääntö oli niin velvoittava että shogun aavisti lisää verenvuodatusta. Lopettaakseen vihollisuudet hän lähetti soturinsa piirittämään Asanon linnaa ja vaatimaan Asanon samuraiden antautumista. Linnassa piti Asanon samuraiden päällikkö Oishi Yoshio neuvoa miestensä kanssa. Jotkut kannattivat shogunin satureiden vastustamista. Toiset puolsivat rituaalista itsemurhaa herransa lailla. Mutta Oishi tunsu enemmistön kokevan, että heidän velvollisuutensa oli päättynyt heidän herransa kuolemaan. Kokeena hän tarjosi heille vaihtoehtona Asanon omaisuuden jakamista heidän kesken. Monet arvottomat soturit valitsivat innokkaasti vaihtoehdon. Oishi maksoi heille ja kehotti heitä lähtemään. Yli kolmesta sadasta samuraista vain 47 jäi. Oishi teki heidän kanssaan sopimuksen, jokainen katkaisi yhden sormensa, ja he liittivät kätet yhteen sinetöiden sopimuksen verellään.

Nuo 47 antautuivat shogunin satureille ja olivat kiistävinään tuntevansa mitään velvollisuuksia giriä ja kuollutta lordiaan kohtaan. He väittivät hyväksyvänsä osansa *roninina*, isännättömänä samuraina, kulkurina. Jokainen vaelsi omaa tietään.

Mutta epäluuloinen shogun lähetti urkkijoita seuraamaan heitä, varmistamaan että vihollisuudet olivat päättäneet. Urkkijoita hämätäksään jokainen samurai ryhtyi katkerasti käyttäytymään arvottomasti. Joistakin tuli juoppoja, toisista parittajia. Yksi myi vaimonsa prostituoiduksi. Toinen tappoi appensa. Yksi jopa järjesti sisarensa vihatun lordi Kiran rakastajaksi. He antoivat miekkojensa ruostua ja alistuivat halveksituiksi ja kaikki näyttivät rypevän kunniattomuudessa. Lopulta kahden vuoden jälkeen shogunin urkkijat vakuuttuivat

vihollisuuksien päättymisestä. Shogun lopetti roninien valvonnan.

Vuonna 1703 kokoontuivat 47 roninia ja hyökkäsivät Kiran linnaan. Pitkään tukahdetun vihan vimmallalla he teurastivat vihollisensa pahaa aavistamattomat vartijat, ottivat kiinni inhoamansa miehen ja löivät hänen päänsä irti. Sitten he pesivät pään ja tekivät pyhiinvaelluksen Asanon haudalle asettaen pään nyt kostetun herransa kummulle.

Velvollisuuden ketju ei ollut vielä päättynyt. Totellessaan girin vaatimusta roninit olivat rikkoneet shogunin käskyn lopettaa vendettansa. Kunniasäännöstö joutui ristiriitaan toisen kanssa. Vain yksi ratkaisu oli hyväksyttävä. Shogun määräsi. Roninit tottelivat. Voitonriemuisina he lävistivät suolensa miekoillaan, jokainen terä viilsi vasemmalta oikealle ja sitten rajusti ylös jalossa itsemurharituaalissa, jonka nimi on *seppuku*. 47 roninin hautoja on kunnioitettu tähän päivään saakka japanilaisena muistomerkkinä.

Comitatus. 47 roninia. Savage ja Akira. Säännöt ja velvollisuudet. Kunnia ja uskollisuus. Suojella ja jos velvollisuus vaatii kostaa, jopa kuoleman uhalla. Viides ja jaloin tehtävä.

Yksi

Kuoleman paluu

Labyrintti

1

Savage noudatti ammattinsa tapoja ja painoi hissin kerrosta alemmas kuin minne oli menossa. Tietenkin kutsumattoman vieraan olisi pitänyt pysäyttää hissi kaikesta huolimatta toiseksi ylimpään kerrokseen. Hissin ohjainpanelin aukkoon syötetty koodikortti oli ohjelmoitu määräämään hissi ylimpään kerrokseen. Savage oli saanut kortin, mutta hän kieltäytyi käyttämästä sitä. Hän vihasi periaatteesta hissejä. Suljettuna oleminen oli vaarallista. Hän ei koskaan tiennyt, mitä saattaisi tapahtua, kun ovet liukuivat auki. Hän ei suinkaan odottanut tässä tilanteessa vaikeuksia, mutta jos hän poikkesi kerran tavanomaisista menetelmistään, hän saattoi ehkä tehdä niin toistekin ja vaikeuksien tullessa, ei olisi valmis vastaamaan.

Sitä paitsi hän oli syyskuisen Ateenan lämpimässä iltapäivässä kiinnostunut turvallisuusjärjestelyistä henkilön ympärillä, jota oli menossa tapaamaan. Vaikka hän oli tottunut olemaan tekemisissä rikkaiden ja vaikutusvaltaisten kanssa niin he toimivat yleensä politiikassa tai teollisuudessa. Hän ei kohdannut jopa päivä henkilöä, joka esiintyi kummallakin areenalla ja oli lisäksi ollut elokuvan legenda.

Savage astui hissin toiselle sivustalle, kun se pysähtyi ja ovet suhahtivat auki. Aistien, arvioiden hän tähysti ulos, ei nähnyt ketään, rentoutui ja suuntasi ovelle, jonka

kreikankielinen kyltti ilmoitti: VARAULOSKÄYNTI.
Sopusoinnussa kyltin kanssa oven kahva kääntyi vaivatta.

Savage astui varovaisesti ovesta ja huomasi olevansa portaikossa. Hänen kumipohjaiset kenkensä vaimensivat askelten äänet betonitasanteella.

Kahdessakymmenessäseitsemässä alemmassa kerroksessa oli äänetöntä. Hän kääntyi oikealla olevalle ovelle, tarttui sen kahvaan, mutta se ei auennut. Hyvä. Ovi oli lukittu niin kuin sen täytyikin olla. Toiselta puolelta salpa avaisi epäilemättä pääsyn portaikkoon – hätätapauksessa. Mutta se esti *tältä puolelta luvattomia* vierailijoita pääsemästä ylemmäs. Savage työnsi kaksi ohutta metallipiikkiä avaimenreikään – toinen piikki käyttämään vipua, toinen avaamaan urat niin että salpa liikkuisi vapaasti. Seitsemän sekunnin kuluttua hän avasi oven hämmentyneenä lukon helppoudesta. Sen avaamisen olisi pitänyt viedä ainakin kaksi kertaa kauemmin.

Hän hiipi sisään, sulki hiljaa oven ja tutki varovasti ylös johtavia portaita. Siellä ei ollut yhtään valvontakameraa. Valot olivat himmeät ja soivat häntä suojaavia varjoja, kun hän nousi kohti tasannetta ja kääntyi seuraaville portaille. Hän ei nähnyt vartijaa. Hän kurtisti kulmiaan ylhäällä, kun hän kokeili ovea, se avautui. Pahempaa: kun hän avasi oven, ei hän nähnyt vielääkään vartijaa.

Hän eteni pitkin käytävää melkein äänettömällä matolla. Hän vilkuili ovien numeroita ja seurasi niiden alenemista kohti hänelle annettua numeroa. Juuri ennen kuin hän ennätti poikkikäytävään, hänen sieraimensa tavoittivat tupakansavun. Hissit olivat oikealla puolella. Hän kääntyi käytävässä vasempaan ja näki heidät.

Kolme miestä oli kokoontunut oven eteen käytävän kauimmaisessa päässä. Ensimmäisellä oli kädet taskuissa. Toinen imi savuketta. Kolmas siemaili kahvikupista.

"Amatöörien hommaa", Savage ajatteli. "Älä koskaan sido käsiäsi."

Kun vartijat huomasivat Savagen, he muuttuivat kömpelön huolekkaisiksi. He olivat ruumiinrakenteeltaan kuin jalkapalloili joita ja heidän pukunsa olivat liian ahtaat härkämäisten niskojen ja rintakehien kohdalta. He olisivat olleet ei-ammattilaisesta pelottavia, mutta ruhonsa puolesta he olivat liian näkyviä sulautuakseen väkijoukkoon ja he vaikuttivat liian lihaksikkailta pystyäkseen toimimaan nopeasti ratkaisevassa tilanteessa.

Savage antoi voimakkaiden piirteittensä rentoutua ja yritti vaikuttaa vaarattomalta. Hän oli 180 senttiä pitkä ja köyristi rotevan vartalonsa näyttääkseen muutaman sentin lyhyemmältä. Kun hän asteli pitkin käytävää, hän näytteli, että vartijat olivat tehneet häneen vaikutuksen. Miehet oikaisivat selkensä pöyhkeän voitonriemuisina.

He tekivät näytelmän hänen henkilöisyydistönsä tarkastamisesta. Se oli väarennös ja siinä oleva nimi hänen sen kuukauden aikana käyttämänsä. He tutkivat hänet, mutta eivät käyttäneet metallinilmaisinta, joten he eivät löytäneet hänen pientä veistään takin rinnuksen alta.

- Joo, teitä odotetaan, ensimmäinen mies sanoi. - Miksi ette käyttänyt hissiä.

- Kortti ei toiminut, Savage antoi sen heille. - Minun oli jäätävä edellisessä kerroksessa ja tultava portaita.

- Mutta portaikon ovethan ovat lukossa, toinen mies sanoi.

- Joku hotellista on varmaan jättänyt ne auki.

- Kuka ne unohtikin lukita, saa kuulla kunniansa, sanoi kolmas mies.

- Ymmärrän, mitä tarkoitatte. En voi sietää huolimattomuutta.

Miehet nyökkäsivät, vilkaisivat toisiaan, köyristivät hartioitaan ja saattoivat hänet sviittiin.

Ei, Savage ajatteli. Sääntö kuuluu: älä koskaan jätä paikkaasi.

2

Sviitissä oli tilava olohuone, joka oli kalustettu hyvällä maulla. Savage huomasi paheksuen seinässä suoraan edessään paksujen syrjään vedettyjen verhojen paljastavan valtavan, katosta lattiaan ulottuvan ikkunan ja maalauksellisen näkymän Akropoliksen Pantheonille. Ateena oli tavallisesti smogin, savusumun vallassa, mutta tuulenviri oli kirkastanut ilman niin että pylväsrauniot loistivat iltapäivän auringossa. Savage soi itselleen tilaisuuden ihaila näköalaa, mutta vain oven vierestä, johon hän oli pysähtynyt huoneeseen astuessaan, sillä hän vihasi valtavia ikkunoita, joiden verhot olivat auki: ne soivat viholliselle tarpeettoman edun yllyttäen helppoon iskuun kaukoputkella, kuuntelulaitteilla tai, mikä vaarallisinta, tarkka-ampujan luodeilla.

Mahdollinen asiakas, jota tapaamaan hänet oli kutsuttu, ei ollut huoneessa, joten Savage tutki vasemmalla puolellaan seinässä olevaa ovea. Ehkä komero tai pesuhuone tai makuuhuone. Hän suuntasi huomionsa hiljaiseen naisen ääneen, joka kantautui oikealla olevan oven takaa, ja oli varma, että se ovi johti makuuhuoneeseen. Koska hän ei kuullut toisen äänen vastausta, hän päätteli naisen puhuvan puhelimeen. Nainen kuulosti inttävältä aivan kuin ei aikoisi hetkeen lopettaa.

Harjaantuneella kärsivällisyydellä Savage tarkasteli seinää kauempana oikealla ovesta, josta oli tullut

huoneeseen. Hän tunnisti kaksi Moneta ja kolme van Goghia.

Hänen vanterat saattajansa vaikuttivat ikävystyneiltä huomattuaan, ettei heidän työnantajansa ollut paikalla. Ei kehuja, ei keskustelua heidän asiakkaansa kanssa, ei onnitteluja suoritetusta työstä. Pettyneenä kaksi heistä siirteli jalkojaan, oikoi solmiotaan ja palasi takaisin asemiinsa käytävään epäilemättä juomaan lisää kahvia ja polttamaan lisää savukkeita. Kolmas sulki oven ja jäi nojaamaan sitä vasten kädet ristissä rinnalla. Hän yritti näyttää ahkeralta, vaikka painoi rintaansa niin voimakkaasti että näytti kärsivän närästyksestä.

Ilmastointi humisi. Savage siirsi huomionsa maalauksista lasikaapissa esillä oleviin kiinalaisiin maljakoihin.

Huoneeseen jäänyt henkivartija ryhdistäytyi.

Ovi oikealla avautui.

Nainen, legenda, saapui makuuhuoneesta.

3

Virallisen elämänkerran mukaan hän oli 45-vuotias. Kaikesta huolimatta hän näytti tyrmäävästi samanlaiselta kuin ilmestyessään viimeksi valkokankaalle kymmenen vuotta aikaisemmin. Pitkä, laiha, luiseva.

Syvänsiniset silmät. Säännöllisen soikeat kasvot, joiden aistillisia piirteitä kehysti olkapäille ulottuva auringon haalistama tukka. Pehmeä, ruskettunut iho. Valokuvaajan unelma.

Kymmenen vuotta sitten voitettuaan parhaan naisnäyttelijän Oscarin hän oli lehdistötilaisuudessa Los Angelesissa hämmästyttänyt maailmaa ilmoittamalla vetäytymisestään. Hänen avioliittonsa kuukautta myöhemmin pienen mutta rikkaan Ranskan Rivieran

saarivaltion hallitsijan kanssa oli ollut yhtä yllättävä. Kun hänen miehensä terveys oli heikentynyt, nainen oli käynyt hänen liiketoimiensa johtoon kaksinkertaistaen turistien ja kasinoiden määrän ja lisäten siten saaren vaurautta.

Hän hallitsi samalla lailla kuin oli näytellyt eli tavalla, jota elokuva-arvostelijat olivat nimittäneet "tuli ja jää" -tyyliksi. Kiihkeä, mutta kurinalainen. Intohimoinen mutta hallittu. Rakkauskohtauksissaan hän oli aina esittänyt hallitsevaa osaa. Jakso, jossa hän vietti lopulta karismaattisen jalokivivarkaan jonka huomionosoitukset hän oli jatkuvasti torjunut, jää klassiseksi seksuaalisen jännityksen kuvaukseksi. Hän tiesi, mitä halusi, mutta hän otti sen vain silloin kun hänen halunsa eivät vaarantaneet häntä, ja hänen nautintonsa näyttivät perustuvan enemmän antamiselle kuin mitä hän sai alentumalla takaamaan jalokivivarkalle yön, jota tämä ei ikinä unohtaisi.

Niinpä hänen saarialamaisensa kosiskelivat myös hänen huomiotaan. Hän vilkutti vastaukseksi, mutta säilytti välimatkan, kunnes hänen jalomielisyytensä - sairaita, kodittomia, orpoja kohtaan - oli odottamattomilla hetkillä ylitsevuotavaa. Sääli näytti olevan hänelle heikkous, tuli joka uhkasi sulattaa hänen jäisen hillintänsä. Mutta poliittisesti hyödyllisenä tunne saattoi olla sallittu, jopa kohtuuttomissa määrissä. Niin kauan kun se ei ollut hänelle vaaraksi. Niin kauan kun se sai alamaiset rakastamaan häntä.

Hän tuli hymyillen lähemmäs. Säteilevä. Elokuva todellisessa elämässä. Savage ihaili puolestaan naisen taitavaa sisääntuloa, hän tiesi naisen tietävän täsmälleen vaikutelman, jonka oli tehnyt.

Hänellä oli mustat, käsintehdyt sandaalit, punaiset housut, sininen silkkipusero (kolme ylintä nappia auki paljastaakseen hänen povensa yläosan rusketuksen ja

vaalea sini epäilemättä valittu korostamaan hänen silmiensä syvempää sinisyyttä), Cartierin kello ja timanttiriipus ja sen kanssa yhteen sointuvat korvarenkaat (niiden kimallus korosti edelleen hänen silmiään samoin kuin auringon haalistamia hiuksiaan).

Hän seisahtui Savagen eteen, tarkasteli sitten huoneeseen jäänyttä henkivartijaa torjuvan näköisenä. – Kiitos.

Vanterra poistui vastahakoisesti, kun ei päässyt kuulemaan keskustelua.

– Olen pahoillani, että jouduitte odottamaan, nainen sanoi astuen lähemmäs niin että Savage saattoi hengittää hänen hienon hajuvetensä tuoksua. Hänen äänensä oli käheä, kädenpuristuksensa luja.

– Viidestä minuutistako? Ei kannata pahoitella, Savage kohautti olkapäitään. – Olen tottunut ammatissani odottamaan huomattavasti pitempään. Sitä paitsi minulla oli aikaa ihaila kokoelmaanne, hän viittasi lasivitriinien maljakoihin. – Ainakin otaksun, että se on kokoelmanne. Epäilen, ettei mikään hotelli, ei edes Georges Roi II hanki asiakkailleen arvaamattoman kalliita taideteoksia.

– Otan ne matkoilleni mukaan. Kodin kosketus. Arvostatteko kiinalaista keramiikkaa?

– Arvostanko? Kyllä, vaikka luulen, etten tiedä siitä mitään. Mutta minä nautin kauneudesta, Teidän Korkeutenne. Mukaan lukien – jos sallitte kohteliaisuuden – te itse. On suuri kunnia tavata teidät.

– Kuninkaallisena vai entisenä elokuvatähtenä?

– Entisenä näyttelijättärenä.

Silmien räpäytys, nyökkäys. – Olette hyvin ystävällinen. Ehkä teistä on mukavampi, että luovumme mahdollisuuksista. Kutsukaa minua entisellä nimelläni. Joyce Stone.

Savage matki hänen siroa kumarrustaan.

- Teillä on vihreät silmät.
- Se ei ole mitenkään merkillistä, huomautti Savage.
- Päinvastoin. Hyvin merkillistä. Kameleontin väri.

Silmänne sointuvat vaatteittenne kanssa. Harmaa takki. Sininen paita. Tarkkaamaton huomioitsija kuvailisi silmiänne ...

- Harmaansinisiksi, mutta ei vihreiksi. Olette tarkkanäköinen.

- Ja te ymmärrätte valon temppuja. Olette mukautuva.

- Se on käytännöllistä ammatissani, Savage kääntyi maalauksia kohden. - Suurenmoisia. Jollen erehdy niin van Goghin "Sypressit" ostettiin äskettäin Sothebyn huutokaupasta. Tuntematon ostaja maksoi siitä vaikuttavan summan.

- Muistatteko miten paljon?

- Viisitoista miljoonaa dollaria.

- Ja nyt tiedätte, kuka tuntematon ostaja oli.

- Olen tekemisissä luottamuksellisten tietojen kanssa.

Olen hetkessä ulkona alalta, jollen pysty pitämään salaisuutta. Huomautuksenne ovat rippi. Olen kuin pappi.

- Rippikö? Se ei toivoakseni tarkoita, etten voi tarjota teille lasillista.

- Niin kauan kun en työskentele palveluksessanne.

- Otaksun teidän olevan juuri siksi täällä.

- Keskustellakseni ongelmastanne, Savage sanoi. -

Minua ei ole vielä palkattu.

- Teidän suosituksillanneko? Olen jo päättänyt palkata teidät.

- Suokaa anteeksi, neiti Stone, mutta suostuin kutsuunne nähdäkseni, haluanko, että te palkkaatte minut.

Viehkeä nainen tarkasteli häntä. - Kas, kas, hänen syvä katseensa oli itsepintainen. - Ihmiset ovat tavallisesti innokkaasti tulossa palvelukseeni.

- Tarkoitukseni ei ole loukata.
- Ei tietenkään, nainen meni sohvan luo.
- Ette kai pane pahaksenne, neiti Stone?

Nainen kohotti kulmakarvojaan.

- Minusta on parempi, että käytätte tätä tuolia. Sohva on liian lähellä ikkunaa.

- Ikkunaako?

- Tai antakaa minun sulkea verhot.

- Ai, totta, nyt ymmärrän, hän kuulosti huvittuneelta. -

Koska nautin auringonpaisteesta niin istun ehdottomaanne paikkaan. Oletteko te muutoin aina yhtä suojelevainen ihmisiä kohtaan, joiden palvelukseen ette ole vielä päättänyt ryhtyä?

- Tottumuksen voima.

- Jännittävä tottumus, herra ... Olen tainnut unohtaa nimenne.

Savage epäili sitä. Nainen vaikutti tyyppiltä, joka muistaa kaikki.

- Ei sillä väliä. Käyttämäni nimi ei ole omani. Käytän tavallisesti salanimeä.

- Miten sitten esittelisin teidät?

- Ei teidän tarvitse. Jos pääsemme sopimukseen, älkää koskaan vetäkö huomiota minuun.

- Julkisuudessa. Mutta entä jos joudun kutsumaan teitä yksityisesti?

- Savage.

- Anteeksi.

- Lempinimi. Sillä minut tunnetaan alalla.

- Saitteko sen ollessanne SEAL:issa?

Savage salasi hämmästyksensä.

- Teidän entisen yksikkönne nimi on kirjainyhdiste, eikö? Meri, ilma ja maa. Yhdysvaltain laivaston kommando.

Savage hillitsi halunsa kurtistaa kulmiaan.

- Kerroinhan teille, että suosituksenne olivat minusta vaikuttavat, sanoi nainen. - Salanimien käyttö ilmaisee, että vaalitte yksityisyyttänne. Mutta sinnikkyydellä sain tietää useita yksityiskohtia taustastanne. Jos huolestutan teitä niin saanen korostaa, ettei mikään kertomani vahingoita millään lailla nimettömyyttänne. Mutta huhut kulkevat. Eräälle Englannin parlamentin jäsenelle antamaanne apua - uskoakseni IRA:n terroristeja vastaan - arvostetaan laajasti. Hän pyysi minua kiittämään teitä vielä kerran henkensä pelastamisesta. Muuan italialainen pankkiiri on yhtä kiitollinen teille, kun palautitte taitavasti hänen kidnapatun poikansa. Eräs saksalainen teollisuusmies katsoo, että hänen yhtymänsä olisi mennyt konkurssiin, jos ette olisi paljastanut hänen menetelmiään varastanutta kilpailijaa.

Savage vaiken.

- Ei tarvitse olla vaatimaton, nainen sanoi.
- Ei teidänkään. Lähteenne ovat erinomaiset.
- Yksi kuninkaallisen naimakaupan monista eduista.

Italialaisen pankkiirin kiitollisuus oli erityisen voimakas. Joten kysyin häneltä, miten voisin saada teihin yhteyden. Hän antoi minulle puhelinnumeron - aikaisemmassa elämässäni olisin luultavasti käyttänyt ilmaisua - agentillenne.

- Toivottavasti ette saanut hänen nimeään.
- En puhunut hänelle koskaan suoraan. Aina välikäsiä kautta.

- Hyvä.

- Mistä pääsen ongelmaani.

- Toinen tottumuksen voima, neiti Stone. Älkää menkö tässä huoneessa yksityiskohtiin.

- Kukaan ei voi kuulla meitä. Täällä ei ole kätkeytyjä mikrofoneja.

- Miten voitte olla varma?

- Henkivartijani tarkistivat sen aamulla.
- Siinä tapauksessa toistan, että ...
- Että älkää menkö yksityiskohtiinko tässä huoneessa?

Eivätkö henkivartijani tehneet teihin vaikutusta?

- Tekivät kyllä.
- Mutta eivät oikealla tavalla?
- En halua arvostella.
- Jälleen erinomainen tottumus. Hyvä sitten, Savage, hänen hymynsä kilpaili timanttikorvarenkaiden loisteen kanssa. Hän kumartui ja kosketti Savagen kättä. - Haluatteko nähdä raunioita.

4

Musta Rolls-Royce kääntyi liikennevirrasta pysähtyäkseen soikionmuotoiselle pysäköintialueelle. Savage ja kaksi henkivartijaa nousivat autosta - kolmas henkivartija oli jäänyt hotelliin vartioimaan sviittiä. Väkijoukkoa tarkasteltuaan henkivartijat nyökkäsivät autoa kohden.

Joyce Stone astui ketterästi autosta henkivartijoidensa ympäröimänä. - Ajelkaa tienoilla. Palaamme tunnin kuluessa, hän sanoi kuljettajalle, joka käänsi Rolssin takaisin liikenteen sekaan.

Joyce Stone katsoi huvittuneena Savagea. - Yllätätte minut jatkuvasti.

- Niinkö?
- Hotellissa vastustitte ikkunan ääressä istumistani, mutta yleisön joukkoon menemisestä ette sanonut sanaakaan.
- Kuuluisuus ei merkitse erakoitumista. Niin kauan kun ette julkista aikatauluanne voi taitava kuljettaja vaikeuttaa seuraamistanne, Savage viittasi kuhisevaan liikenteeseen. - Varsinkin Ateenassa. Sitä paitsi tiedätte,

miten pukeutua sulautuaksenne ympäristöön.

Vastatakseni minulle osoittamaanne kohteliaisuuteen: te olette mukautuva.

- Opin tempun ollessani näyttelijä. Yksi raskaimmista rooleista: näyttää tavalliselta.

Hän oli vaihtanut vaatteita ennen hotellista lähtöä. Muotisuunnittelijan puseron ja housujen sijasta hänellä oli nyt haalistuneet farkut ja löysä kilpikonnakauluksinen villapusero. Timantit olivat poissa. Kello oli Timex. Jalkineet olivat pölyiset Reebokit. Huomiota kiinnittävät auringonhaalistamat hiukset oli koottu lerppuvan olkihatun alle. Aurinkolasit kätkivät syvänsiniset silmät.

Vaikka ohikulkijat olivat pysähtyneet katsomaan Rollsia, he eivät olleet kovin kiinnostuneita siitä nousseesta naisesta.

- Näyttelette osaa hienosti, sanoi Savage. - Nyt ei tuottaja paikkaisi teitä edes statistiksi.

Joyce Stone niiasi pilailevasti.

- Minulla on ehdotus, Savage sanoi.

- Jotenkin aavistan sen.

- Lakatkaa käyttämästä Rolssia.

- Mutta minä nautin siitä.

- Voitte aina saada, mitä haluatte. Säästäkää Rolls erikoistilaisuuksiin. Ostakaa suorituskyvyltään erinomainen, mutta vaatimattoman näköinen auto. Sitä on tietenkin muutettava.

- Tietenkin.

- Luodinkestävät ikkunat. Himmennetty takalasi.

Luodinkestävä kori.

- Tietenkin.

- Älkää pilailko, neiti Stone.

- En suinkaan. Nautin vain siitä, että joku nauttii työstään.

- Nauttiiko? En minä tätä huvikseni tee. Työni säästää ihmishenkiä.

- Ettekä ole koskaan epäonnistunut?

Savage empi. Yllätettynä hän joutui kiduttavien muistojen valtaan. Miekan välähdys. Veren purskahdus. - Olen, vastasi hän. - Kerran.

- Rehellisyytenne hämmästyttää minua.

- Ja vain kerran. Siksi olen niin tunnontarkka, siksi en enää koskaan epäonnistu. Mutta jos rehellisyyteni saa teidät epäilemään ...

- Päinvastoin. Kolmas elokuvani oli epäonnistunut. Olisin voinut jättää huomioimatta sen, mutta myönsin sen. Ja otin opikseni. Voitin Oscarin, koska yritin lujemmin, vaikkakin se vaati vielä seitsemän elokuvaa.

- Eikä elokuva ole elämä.

- Tai kuolema. Teidän olisi pitänyt nähdä kolmannen elokuvan arvostelut. Minut haudattiin.

- Niin meidät kaikki.

- Siis haudataan? Älkää olko masentava, Savage.

- Eikö kukaan ole kertonut teille elämän tosiasioita?

- Seksistä? Sen opin varhain. Kuolemastako? Siksi teidänlaisenne miehet ovat olemassa. Lykätäkseen sen mahdollisimman pitkälle.

- Niin, kuolema, Savage sanoi. - Vihollinen.

5

He seurasivat turistiryhmää kohti Akropoliksen läntistä rinnettä perinteistä reittiä raunioille, koska muut rinteet olivat liian jyrkät tavallisia jalankulkuteitä varten.

Muutaman männyn ohitettuaan he saapuivat muinaiselle kiviportille.

- Oletteko käynyt täällä aikaisemmin?

- Useita kertoja, sanoi Savage.

- Niin minäkin. Mietin kuitenkin, oletteko tulleet samasta syystä kuin minä.

Savage odotti selitystä.

- Rainiot opettavat meitä. Ei mikään - ei rikkaus, kuuluisuus eikä valta - ole pysyvää.

- "Katso töitäni, oi Kaikkivaltias, ja masennu."

Joyce Stone kääntyi yllättyneenä. - Se on Shelley'n Ozymandiaksesta.

- Kävin ankaran valmistavan koulun.

- Mutta ette kerro koulun nimeä. Nimetön kuten tavallista. Muistatteko runon lopun?

Savage kohautti olkapäitään ja lausui:

*"...Jättimäisen raunion
saarsivat kaikkialta erämaat,
levisi hiekka paljas, tasainen."*¹

- Shelley tajusi täsmällisyyden. Jos hän olisi ollut japanilainen, hän olisi kirjoittanut suurenmoisia haikuja.

- Runoutta siteeraava henkivartija.

- Tarkkaan ottaen en ole henkivartija, neiti Stone. Teen enemmän kuin toimin pelkkänä vartijana.

- Mikä te sitten olette?

- Suojelupäällikkö. Katsokaas, Shelley'n kuvailemien hiekan ja raunioiden lisäksi tuo hän mieleeni ...

Savage osoitti portaita, joita he nousivat. Marmori oli ajan, käytön ja eri hyökkääjien kuluttama, mutta pahiten kaikista autojen päästöjen.

He ohittivat Propylaiat, jonka kallisarvoista rappeutunutta marmoria suojasi puinen lattia. Viisi pylväsporttia kasvoi leveämmäksi ja korkeammaksi johdattaen heidät tielle, joka hajaantui oikealle ja vasemmalle.

Kesän tympäisevän kuumuuden jälkeen aloitti syyskuun kohtuullinen lämpötila turistikauden. Kiertoajeluihin osallistuvattungeksivat heidän ohitseen, jotkut kiipeämisestä hengästyneinä, toiset napsien valokuvia kummankin puolen monumenteista.

- Käskekää henkivartijoiden jäädä taakse, sanoi Savage. - Minä huolehdin etupuolesta.

He kääntyivät oikealle kohti Parthenonin suurta nelikulmiota. Vuonna 687 venetsialaisten tykinlaukaus räjäytti muinaisen puhtauden jumalattaren Athenan temppelin, jota turkkilaiset olivat pitäneet ruutivarastona. Räjähdys tuhosi huomattavan osan temppelistä kaataen pylväitä ja repien kattoja. Entisöinti oli edelleen käynnissä. Telineet peittivät ehjinä säilyneiden doorilaisten pylväiden kauneuden. Köydet estivät kävijöitä harhautumasta sisäosiin.

Savage erosi turisteista ja meni kohti Akropoliksen jyrkkää etelärinnettä. Hän nojasi kaatuneeseen pylvääseen. Ateena levittäytyi hänen edessään. Tuuli on tyyntynyt. Häikäisevän kirkkaasta taivaasta huolimatta alkoi smog tiivistyä.

- Voimme puhua täällä ilman että meitä kuullaan, sanoi Savage. - Syy, jonka takia en ole varma haluanko työskennellä palveluksessanne, neiti Stone ...

- Mutta ettehan te ole vielä kuullut, mihin tarvitsen teitä.

- ... on se että suojelupäällikkönä olen sekä palvelija että isäntä. Te hallitsette elämäänne - minne menette ja mitä teette -, mutta suojelijanne pitää kiinni siitä, miten te menette sinne ja missä olosuhteissa. Herkkä tasapaino. Mutta teillä on omapäisen maine. En ole varma, oletteko valmis ottamaan vastaan käskyjä henkilöltä, jonka olette palkannut.

Joyce Stone huokasi ja istui hänen viereensä. – Jos se on ongelmanne niin teillä ei ole ongelmaa.

- Nyt en ymmärrä.
- Minulla ei ole hankaluuksia, vaan sisarellani.
- Selittäkää.
- Tiedättekö hänestä mitään?
- Rachel Stone. Kymmenen vuotta teitä nuorempi. 35.

Naimisissa New Englandin senaattorin kanssa, joka kävi kampanjaa päästäkseen presidentiksi. Jäi leskeksi tuntemattoman ampujan luodin vuoksi. Hänen yhteytensä politiikkaan ja kuuluisaan filmitähtisisareen tekivät hänet kiehtovaksi. Kreikkalainen laivanvarustajamiljonääri kosiskeli häntä. He menivät viime vuonna naimisiin.

- Kaikki kunnia teille. Teette kotitehtävänne.
- Siinä missä tekin.
- Heidän avioliittonsa on kuin Parthenon. Raunioina,

Joyce Stone penkoi kangaslaukkuaan. Hän löysi savukerasian ja näpräsi savukkeensytyttäjää.

- Te ette ole herrasmies, hän tokaisi.
- Koska en sytytä savukettanne. Niinkö? Selitin juuri,

että suojelusta puhuttaessa te olette palvelija ja minä isäntä.

- Tuossa ei ole mitään järkeä.
- On, jos ymmärrätte, että pidän käteni vapaina siltä

varalta että joku uhkaisi teitä. Miksi halusitte tavata minut?

- Sisareni haluaa avioeron.
- Silloin hän ei tarvitse minua. Hän tarvitsee

lakimiehen.

- Hänen aviomiespaskiaisensa ei suostu siihen.

Sisareni on vankina kunnes muuttaa mielensä.

- Vankinako?

- Ei hän kahleissa ole, jos sitä ajattelette. Mutta hän on silti vanki. Eikä häntä kiduteta, hän onnistui sytyttämään

savukkeensa. – Paitsi että joutuu raiskatuksi aamulla, keskipäivällä ja illalla. Muistutukseksi siitä mitä hän kaipaa, mies sanoo. Sisareni tarvitsee tosimiehen, mies sanoo. Hän tarvitsee luodin irstaisiin aivoihinsa.

Kannatteko asetta? hän kysyi ja puhalsi savua.

– Harvoin.

– Mihin te sitten kelpaatte?

Savage nousi pylvään päältä. – Te olette erehtynyt. Jos haluatte tappajan ...

– En! Haluan sisareni!

Savage istui uudelleen. – Te puhutte takaisin saamisesta.

– Nimittäkää sitä miksi haluatte.

– Jos päätän ottaa tehtävän, on palkkioni ...

– Maksan teille miljoona dollaria.

– Te olette huono neuvottelija. Olisin saattanut tyytyä vähempään.

– Mutta minä tarjoan sen.

– Edellyttäen että hyväksyn. Haluan puolet heti alussa tilille, toisen puolen työn jälkeen. Plus kulut.

– Asukaa kaikin mokomin parhaissa hotelleissa.

Tuhlatkaa niin paljon kuin haluatte aterioihin. Muutama tuhat ylimääräistä tuskin haittaa.

– Ette ymmärrä. Kun puhuin kuluista, ajattelen jopa satoja tuhansia.

– Mitä?

– Te vaaditte minua asettumaan erästä Kreikan vaikutusvaltaisinta miestä vastaan. Minkä arvoinen hän on? Viidenkymmenen miljardinko? Hänen turvallisuutensa on tiukka, sen murtaminen on kallista. Kertokaa, missä sisarene on. Teen riskianalyysin.

Ilmoitan teille viikon kuluttua, voinko tavoittaa hänet.

Joyce Stone tumppasi savukkeensa ja kääntyi hitaasti.
– Miksi?

- En taida ymmärtää, mitä tarkoitatte.
- Minusta tuntuu, että tämä työ on teille tärkeämpi kuin raha. Miksi haluatte harkita tarjoukseni hyväksymistä?

Värisyttävän hetken Savage näki mielessään teräksen välähtävän, veren purskahtavan. Hän torjui muistikuvan ja vältti kysymyksen. - Annoitte kuljettajalle tunnin aikarajan. Se on juuri kulunut. Mennään, hän sanoi. - Ja kun olette taas autossa, käskekää hänen ajaa kiertotietä hotelliin.

6

Omaa neuvoaan noudattaen Savage käytti kiertotietä palatessaan Akropoliille tai pikemminkin heti sen pohjoispuolella olevalle alueelle Plakaan, joka on Ateenan tärkein turistien ostosalue. Hän astui kapeille, ihmisiä kuhiseville kaduille, joita reunustivat sadat liikkeet ja kaupat. Kitkerän smogin uudistumisesta huolimatta hän saattoi tuntea kalakebabin hajun, joka pian väistyi vasta leikattujen kukkien tuoksun tieltä. Kovaääniset kauppiat elehtivät kohti käsintehtyjä mattoja, nahkatavaroita, keramiikkaa, kupariastioita ja hopearannerenkaita. Hän ennätti kujasokkeloon, pysähtyi erääseen syvennykseen tarkistaakseen, ettei häntä seurattu, ja kulki tavernan ohi viereiseen kauppaan, joka myi viinileilejä.

Sisällä roikkui viinileilejä kimppuina kattohirsien koukuista ja niiden nahan haju oli vahva, mutta miellyttävä. Savage kumartui kulkeakseen niiden alitse ja meni tiskin takana seisovan ylipainoisen naisen luo.

Hän osasi vain rajoitetusti kreikkaa. Hän käytti ulkoa opeteltuja lauseita. - Tarvitsen erikoisen tuotteen. Erilaisen viinileilin. Jos arvoisa työnantajanne voisi uhrata muutaman tuokion tavatakseen minut ...

- Nimenne? kysyi nainen.
- Olkaa hyvä ja sanokaa hänelle, että se on kiltin vastakohta.

Nainen nyökkäsi kunnioittavasti ja kääntyi portaisiin. Hän palasi muutaman tuokion kuluttua ja osoitti Savagelle portaikkoa.

Kun Savage oli päässyt alkovista, missä haulikolla aseistautunut sänkipartainen mies tutki hänet, hän nousi portaat. Niiden päässä oli ovi auki. Savage näki siitä huoneen, joka oli pöytää lukuunottamatta paljas. Sen takana kaatoi mustapukuinen lihaksikas mies kirkasta nestettä lasiin.

Savagen astuessa huoneeseen mies kohotti yllättyneenä katseensa aivan kuin ei olisi huomannut, että hänellä oli vieras. - Voisiko se olla aave? Hän puhui englantia, vaikka oli kreikkalainen.

Savage irvisti: - Myönnän olleeni muukalainen.

- Kiittämätön renttu joka ei ole katsonut aiheelliseksi pitää yhteyttä ja säilyttää ystävyttämme.

- Liiketoimet veivät aikani.

- Näiden niin sanottujen liiketoimien on täytynyt olla todella mielikuvituksellisia.

- Ne olivat tärkeitä. Mutta nyt hyvitän poissaoloni.

Savage laski pöydälle kymmenen tuhannen dollarin edestä kreikkalaisia seteleitä. Levittäessään setelit hän peitti sarjan pyöreitä jälkiä, jotka olivat päivittäin ousolla täytetyn lasin jättämiä. Lakritsin tuoksu - ouson anismauste - täytti huoneen.

Keski-ikäinen kreikkalainen huomasi Savagen vilkaisun lasiin. - Voinko vietellä sinut?

- Tiedät, että juon harvoin.

- Luonteen heikkous jonka annan anteeksi.

Kreikkalainen pullisti rintaansa ja nauroi kumeasti. Hänen alkoholismistaan ei näkynyt mitään merkkiä. Ouzo